Memede Saptanan Kitle Dışı Lezyonların US, MRG Bulguları ve Histopatolojik Korelasyonu

Meme kanseri sıklığı zaman içerisinde artış gösteren ve günümüzde dünya genelinde kadınlarda ölüme yol açan en sık kanser türü olarak bildirilmektedir. Erken tanı konulabilmesi halinde mortalite ve morbiditenin anlamlı derecede azaldığı bilinmektedir. Meme kanseri erken tanısında 40 yaş üzeri toplum taramaları ile mamografi tarama amaçlı kullanılan temel görüntüleme yöntemidir. Daha erken yaşlarda temel görüntüleme yöntemi ultrasonografidir (US). Ancak günümüzde radyoloji alanında gelişen teknolojik imkanlar sayesinde meme Manyetik Rezonans Görüntüleme (MRG); tanısı zor lezyonlarda, güçlü aile öyküsü olan ve /veya BRCA1-BRCA2 gen mutasyonu pozitifliği gibi meme kanserine yatkınlığı büyük oranda artıran risk faktörlerine sahip kadınlarda sıklıkla kullanılmaktadır. Meme kanseri, şekillenen sert fikse kitle ile bulgu verebileceği gibi, sınırları seçilemeyen ve kitle formasyonu oluşturmayan formlarda da bulgu verebilmektedir. Bu şekilde saptanan lezyonlar kitle dışı bulgu olarak tanımlanmaktadır ve çoğunlukla erken evre meme kanseri ve / veya pre-kanseröz lezyonları temsil ettikleri düşünülmekte ve saptanmaktadır.

Meme görüntülemede giderek artan MRG kullanımı son yıllarda kitle dışı bulgularla karşılaşma sıklığını artırmaktadır. Kitle dışı bulgular sıklıkla öncelikle meme MRG'de saptanmakta; US bakıda ise genellikle MRG bulguları rehberliğinde yapılan hedefe yönelik ikincil bakı US ile tespit edilebilmektedir. Günlük pratikte histopatolojik örnekleme en kolay ve non-invaziv olarak US eşliğinde yapılmaktadır. Kitle dışı bulgular günümüzde kitle formasyonu oluşturan lezyonlar kadar kolay tanı alamamakta ve bu durum zaman zaman tanıda gecikmelere yol açmaktadır. Kitle dışı bulgu eğer MRG'de tanımlanmış BIRADS 4 olarak kategorize edilen bulguları içeriyorsa ve eğer US bakıda net olarak gözlenemezse, MR eşliğinde biyopsi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Ancak MR eşliğinde biyopsi maliyet, zaman, hasta konforu gibi pek çok açıdan US eşliğinde biyopsi ile karşılaştırıldığında dezavantajlı olarak görülmektedir. İlaveten MR eşliğinde biyopsi sayılı birkaç merkezde yapılabilmektedir. MRG'de gözlenen kitle dışı bulgular US bakıda tanımlanabilir ve özellikleri daha objektif olarak ortaya konulabilirse tanısal performasın ve doğru tanı oranının artacağı kanaatindeyiz.

Çalışmamızın amacı US ve MRG'de kitle dışı bulgu olarak gözlenen lezyonların görüntüleme özelliklerini tanımlayarak histopatolojik veriler ile karşılaştırmak ve erken evre meme kanseri bulgularını daha objektif olarak ortaya koyarak erken tanı ve tedavi imkanı sunulmasına katkıda bulunmaktır.

Meme görüntülemede bulgular Breast Imaging Reporting and Data System (BI-RADS) olarak adlandırılan sınıflamaya göre kategorize edilmekte, BIRADS 4 ve BIRADS 5 olarak kategorize edilen lezyonlara histopatolojik örneklem yapılması gerekmektedir. Değerlendireceğimiz parametreler US'da ve MRG'de; kitle dışı bulgu tanımlaması (örneğin US'da duktal genişlemeler ile duktus duvarlarında kalınlaşma-irregülarite, distorsiyon, kirli gölgelenmeler; MRG'de lineer, segmental, fokal, bögesel, multipl fokal, diffüz kitle dışı kontrastlanma.. vs) ve kitle dış bulguların US elastografi ile sertlik düzeyinin saptanarak diğer memenin simetrik bölümü ile elastografik özelliklerinin karşılaştırılmasını içermektedir. Çalışma kapsamında MRG'de kitle dışı bulguların dağılım ve kontrastlanma paternine göre BIRADS 4 ve BIRADS 5 olarak kategorize edilen lezyonlara ikincil bakı US yapılacak, US özellikleri not edilecek ve bu alanlardan US eşliğinde kesici iğne biyopsisi yapılarak histopatolojik sonuçlarla korelasyon sağlanacaktır. BIRADS 3 olarak tanımlanan bulguların ise 6 aylık takibi yapılarak takipte değişiklik olup olmadığı not edilecektir. Böylece kitle dışı bulgunun ; US-MRG görüntüleme özellikleri ile bunların maligniteyle ilişkilendirilmesi yoluyla kitle dışı bulgular için objektif görüntüleme bulguları tanımlanması hedeflenmektedir.

Literatürde MRG'de kitle dışı kontrastlanmalar ile ilgili pek çok çalışma yapılmıştır. MRG'de kitle dışıkontrastlanmalar dağılıma göre ve internal kontrastlanma paternine gruplandırılmıştır. Dağılıma göre kitle dışı kontrastlanmalar lineer, segmental, fokal, bölgesel, multipl bölgesel ve diffüz olarak

kategorize edilirken; internal kontrastlanma paternine göre homojen, heterojen, kümeli nodüler (kaldırım taşı) ve kümeli halkasal olarak sınıflandırılmıştır. Bu sınıflamalardan özellikle segmental-kümeli nodüler/halkasal kontrastlanmanın malignite ile ilişkilendirildiği bilinmektedir. US ile de son yıllarda kitle dışı bulgular daha sık gündeme gelmekte ve literatürde popülaritesini artırmaktadır. US incelemede de kitle dışı bulgular; başlıca duktal ve non-duktal hipoekoik alanlar ile bunlara eşlik eden bulguları içermektedir. Eşlik eden bulgular ise kalsifikasyonlar, yapısal distorsiyon, kirli gölgelenme gibi terimlerle ifade edilmektedir. Ancak özellikle US görüntülemede kitle dışı bulguların objektif yapılandırılması için ileri ve çok merkezli çalışmalar ihtiyaç vardır. Kitle dışı lezyonlarda özellikle asimetrik bulgular meme kanseri erken tanısında önemli bir rol oynamaktadır. Çalışmamızda kitle dışı bulgu saptanan memedeki lezyon bölgesi ve simetrik meme lokalizasyonunda yapacağımız elastografi ile asimetrik bulgunun sertlik derecesini değerlendirerek tanısal katkısını araştırmayı hedefliyoruz. Yapılan çalışmalar daha çok MR ve US özelliklerinin ayrı ayrı ya da kombine değerlendirmesini içermektedir. Ancak bizim çalışmamızdaki gibi kitle dışı bulgunun MRG ve US bulgularına ek olarak lezyon tarafı ve simetrik normal meme dokusunun elastografik özelliklerinin karşılaştırıldığı geniş kapsamlı bir çalışma bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu çalışma sonucu elde edeceğimiz verilerin literatürdeki bu boşluğun dolmasına katkı sağlayacağı kanaatindeyiz. Böylece kitle dışı bulgularda US gibi kolay, tekrarlanabilir, biyopsi ihtiyacı halinde ek bir tetkiğe gerek olmadan histopatolojik örneklemenin de kolayca yapılabileceği bir protokol oluşması için yol gösterici bir yöntem geliştirebilme olanağı ortaya çıkabilecektir.

Kaynaklar

1. Niu RL, Li JK, Wang B, Jiang Y, Li SY, Fu NQ, Liu G, Wang ZL. Combination of Breast Ultrasound With Magnetic Resonance Imaging in the Diagnosis of Non-mass-like Breast Lesions Detected on Ultrasound: A New Integrated Strategy to Improve Diagnostic Performance. Ultrasound Med Biol. 2024 Jan;50(1):105-111. doi: 10.1016/j.ultrasmedbio.2023.09.009. Epub 2023 Oct 12

2. Ayumi Izumori, Yumi Kokubu. Ultrasound diagnosis of non-mass MRI-detected lesions Received: 23 October 2022 / Accepted: 13 March 2023 / Published online: 29 April 2023 © The Author(s) 2023

3.Takayoshi Uematsu Non-mass-like lesions on breast ultrasonography: a systematic review. Breast Cancer (2012) 19:295–301 DOI 10.1007/s12282-012-0364-z.